

Remissvar

Datum
2026-06-11

Ert datum
2026-04-22

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Dnr
2026-00629

Er beteckning
S2026/00186

Handläggare
Malin Hellström-Carlsson

Förstärkt uppföljning och utvärdering av folkhälsopolitiken, del 1 om effektivare folkhälsoinsatser genom hälsoekonomiska analyser (SOU 2026:7)

Statskontoret kommenterar i det här remissvaret de förslag som

- har betydelse ur ett förvaltnings- och styrningsperspektiv
- handlar om nya uppgifter för Statskontoret.

Sammanfattning

1. Statskontoret avstyrker förslaget om att utse kärnmyndigheter för folkhälsopolitiken (13.2.3).
2. Statskontoret tillstyrker förslaget om att ta fram gemensamma riktlinjer för ekonomiska analyser inom folkhälsoområdet, men avstyrker att uppgiften läggs på Statskontoret och att arbetet ska organiseras i form av ett sekretariat. Statskontoret föreslår i stället att regeringen ger Folkhälsomyndigheten i uppdrag att ta fram riktlinjerna (13.3).
3. Statskontoret tillstyrker det övergripande förslaget om att stärka tillgången till data för ekonomiska analyser och utvärderingar (13.5).
4. Statskontoret påpekar att avsaknaden av tydliga finansieringsförslag försvårar möjligheten att bedöma om förslagen är proportionerliga och genomförbara (14).

Statskontoret avstyrker förslaget om att utse kärnmyndigheter (13.2.3)

Statskontoret avstyrker förslaget om att regeringen ska utse sektorsansvariga kärnmyndigheter för folkhälsopolitikens målområden. Utredningen beskriver inte tillräckligt tydligt vilka problem förslaget ska lösa, vilket gör det svårt att bedöma om förslaget är proportionerligt och ändamålsenligt.

Utredningen konstaterar att ansvarsfördelningen är otydlig men den analyserar inte vilka konkreta brister som finns i dagens ordning eller varför befintliga samverkansformer inte har kunnat lösa problemen. Det gör det svårt att bedöma vad problemen främst handlar om och om förslaget är ändamålsenligt. Utan en tydligare analys riskerar de föreslagna instruktionsskrivningarna att få mer av en symbolisk än operativ betydelse.

Statskontoret avstyrker förslaget om att inrätta ett hälsoekonomiskt sekretariat på Statskontoret (13.3)

Statskontoret tillstyrker förslaget att ta fram gemensamma riktlinjer för ekonomiska analyser inom folkhälsoområdet. Statskontoret avstyrker däremot att uppgiften läggs på Statskontoret och att arbetet organiseras i form av ett särskilt sekretariat. Vi föreslår i stället att regeringen ger Folkhälsomyndigheten ett tidsbegränsat uppdrag att ta fram riktlinjerna i samverkan med andra berörda myndigheter, och att den löpande förvaltningen sedan hanteras inom ramen för Folkhälsomyndighetens ordinarie uppdrag.

Gemensamma riktlinjer kan bidra till en mer effektiv förvaltning

Gemensamma riktlinjer för hälsoekonomiska analyser kan bidra till ökad jämförbarhet och tydlighet, vilket underlättar för beslutsfattare och berörda myndigheter. Vi bedömer att det kan bidra till en mer sammanhållen och effektiv förvaltning.

Statskontoret är inte rätt myndighet för uppgiften

Utredningens huvudsakliga motiv för att lägga uppgiften på Statskontoret är att Statskontoret kan bidra med ett oberoende perspektiv. Utredningen utvecklar dock inte vilka risker ett beroende perspektiv skulle medföra, och varför de berörda myndigheterna inte skulle kunna hantera de riskerna.

Utredningen kommenterar inte heller uppenbara nackdelar med placeringen hos Statskontoret. Statskontoret skulle behöva bygga upp kompetens inom både hälso- och sjukvård och hälsoekonomisk metodik för att kunna leda arbetet effektivt och med legitimitet, vilket skulle vara relativt kostsamt. Statskontoret noterar också att utredningen hänvisar till ASEK-modellen¹ inom transportsektorn som förlaga, där en sektorsmyndighet ansvarar för arbetet. Även det talar för att uppgiften bör ligga på en myndighet med befintlig sakkunskap på området.

Utredningens förslag skulle också innebära en relativt stor förändring av Statskontorets inriktning och uppgifter. Statskontoret fick en ny instruktion så sent som i januari 2026, när det tidigare Statskontoret och Ekonomistyrningsverket slogs samman till en myndighet. Regeringen har alltså nyligen övervägt vilken inriktning och vilka uppgifter Statskontoret ska ha. Vi kan inte se att det i dessa överväganden har varit aktuellt att ge Statskontoret några sektorsspecifika uppgifter som liknar den som utredningen föreslår ska läggas på myndigheten.

Folkhälsomyndigheten är en mer lämplig myndighet för arbetet

Folkhälsomyndigheten har instruktionsenliga uppgifter som handlar om utvecklingen av hälsoekonomisk metodik inom folkhälsoområdet. Betänkandet föreslår dessutom att myndigheten ska få helhetsansvaret för det hälsoekonomiska ramverket, samt ett samlat uppdrag att etablera en permanent nationell stödfunktion till kommunsektorn för hälsoekonomiska utvärderingar. Det vore därför mer

¹ Analysmetod och samhällsekonomiska analyser inom transportområdet (ASEK).

ändamålsenligt och effektivt att samla också arbetet om att ta fram riktlinjer för hälsoekonomiska utvärderingar hos Folkhälsomyndigheten.

Om regeringen ändå bedömer att ett tydligt oberoende från producerande analysverksamhet är avgörande, kan den överväga Myndigheten för vård- och omsorgsanalys som alternativ.

Uppgiften kan utföras genom ett regeringsuppdrag, och sedan som ordinarie verksamhet

Vad gäller organisationsformen motiverar utredningen inte varför ett permanent sekretariat är nödvändigt. Samordningsbehoven förefaller vara som störst i det inledande skedet, för att sedan bli mindre omfattande. Det talar för en enklare och mer verksamhetsnära lösning än ett sekretariat. Förslagsvis genom ett tidsbegränsat regeringsuppdrag, följt av löpande förvaltning inom Folkhälsomyndighetens ordinarie verksamhet.

Statskontoret tillstyrker förslaget om stärkt tillgång till data för ekonomiska analyser och utvärderingar (13.5)

Statskontoret tillstyrker det övergripande förslaget om att stärka tillgången till data för hälsoekonomiska analyser och utvärderingar. Ambitionen svarar väl mot de brister i datatillgång som Statskontoret identifierade i myndighetsanalysen av Folkhälsomyndigheten från 2024.² En förstärkt datainfrastruktur är en förutsättning för att de hälsoekonomiska analyser och utvärderingar som utredningen föreslår ska kunna genomföras.

Statskontoret saknar tydliga förslag på finansieringslösningar (14)

Utredningen redovisar kostnadsuppskattningar för sina förslag och konstaterar att många förslag kommer att innebära att myndigheterna behöver mer resurser, antingen genom ökade anslag eller genom en omfördelning av befintliga resurser. Utredningen lämnar inga tydligare förslag på finansieringslösningar än så. Det ser vi som en brist i utredningen, eftersom det gör det svårt att bedöma förslagens genomförbarhet och jämföra med andra alternativ.

I detta ärende har generaldirektör Clas Olsson beslutat. Utredare Malin Hellström-Carlsson har varit föredragande. I beredningen har också enhetschef Erik Nyberg deltagit.

Datum: 2026-06-11

² Statskontoret (2024:10). [Myndighetsanalys av Folkhälsomyndigheten](#).

.....
Beslutande
Clas Olsson
Namnförtydligande

.....
Föredragande
Malin Hellström-Carlsson
Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.